

Број/Број: 04/4,03/11-05-390/10
Сарајево/Sarajevo, 30. 11. 2010.

ИЗВЈЕШТАЈ СА ГОДИШЊЕГ ЗАСЈЕДАЊА ПАРЛАМЕНТАРНЕ
СКУПШТИНЕ ЦЕНТРАЛНОЕВРОПСКЕ ИНИЦИЈАТИВЕ, Бечићи, 25 - 27.
новембар 2010. године

Годишње засједање Парламентарне скупштине Централноевропске иницијативе у оквиру црногорског предједавања Парламентарном димензијом ЦЕИ одржано је у Бечићима, од 25. до 27. новембра 2010. године. На засједању је учествовала Делегација ПСБиХ у ПДЦЕИ у којој су били:

- Мехмед Суљкановић, предједавајући Делегације
- Лазар Продановић, члан Делегације;
- Едина Хрњић, секретар Делегације.

Овогодишњи сусрет парламентарца из држава чланица Централноевропске иницијативе био је посвећен темама: *Прекогранична сарадња држава чланица ЦЕИ и парламенти и цивилно друштво*. Годишњом скупштином ЦЕИ предједавао је Миодраг Вуковић, предједавајући Делегације Црне Горе у ЦЕИ, а присуствовале су делегације: Аустрије, Бјелорусије, Босне и Херцеговине, Бугарске, Црне Горе, Хрватске, Мађарске, Италије, Македоније, Пољске, Румуније, Србије, Словеније и Украјине, те представници Парламентарне скупштине Савјета Европе, Регионалног савјета за сарадњу и представници дипломатског кора у Црној Гори.

Засједање је отворено поздравним говорима Жељка Штурановића, потпредједника Скупштине Црне Горе, и Милана Роћена, министра спољних послова Црне Горе. Обојица говорника истакла су да је приоритет Црне Горе регионална сарадња и у том смислу подвукли су значај Централноевропске иницијативе као форума за дијалог, сарадњу и толеранцију. Министар Роћен говорио је о потреби реформе Централноевропске иницијативе, те је извјестио учеснике скупа о састанку министара спољних послова држава чланица ЦЕИ одржаном у Будви у јуну, који је резултирао усвајањем „Будванских препорука“ - важног стратешког документа који подразумијева рационалнији и конкретнији рад унутар ЦЕИ на путу ка заједничкој европској будућности.

Отварајући сједницу ПСЦЕИ посвећену прекограничној сарадњи између држава чланица Централноевропске иницијативе, Скупштини се обратила и Гордана Ђуровић, министарка за европске интеграције у Влади Црне Горе. Њено излагање било је посвећено прекограничној сарадњи Црне Горе у оквиру Компоненте II ИПА-е (Инструмента ЕУ за претприступну помоћ), те пројектима који се у оквиру тога реализују. Навела је да прекогранична сарадња има кључну улогу у процесу проширења ЕУ, али и у процесу помирења у регији.

Након уводног излагања министарке Ђуровић, парламентарци су презентovali програме и области прекограничне сарадње у које су укључене њихове земље. Генерални закључци су да прекогранична сарадња представља кључни елемент за политичку стабилност, економски напредак и процес помирења. Питања попут заштите животне средине не могу се рјешавати унутар граница једне земље, јер је то проблем који увијек дијеле најмање двије земље. Надаље, прекогранична сарадња има значајну улогу и у промовисању културне сарадње и повезивању локалних заједница сусједних земаља. Циљ прекограничне сарадње, према ријечима г. Дорића, који је на засједању представљао Парламентарну скупштину Савјета Европе, јесте управо да се оснаже локалне и регионалне везе и сарадња. У контексту даљег развоја регионалне сарадње, говорници су посебно поздравили процес институционализације парламентарне диманзије Процеса за сарадњу у југоисточној Европи (СЕЦП).

У дискусији о прекограничној сарадњи учествовао је и Лазар Продановић, члан Делегације ПСБиХ. Господин Продановић је говорио о прекограничној сарадњи као инструменту за развој добросусједских односа, инструменту за помирење и постизање унутрашње стабилности. Навео је позитивне помаке БиХ у смислу јачања сарадње са сусједима и с тим у вези је истакао да је потписан низ билатералних споразума који су омогућили напредак у борби против организованог криминала, трговине људима, тероризма, затим споразума о реадмисији, културној и научној сарадњи, управљању границама. Посебно значајним оцијенио је унапређење сарадње између судија и тужилаца из БиХ, Србије и Хрватске, те потписивање билатералних споразума о узајамном извршењу пресуда у кривичним предметима чиме је учињен велики искорак у борби против некажњивости у региону. Према ријечима г. Продановића, прекогранична сарадња с једне стране представља инструмент помирења и политичког дијалога, а с друге стране и обавезу земаља које теже ка чланству у Европској унији. Она подразумијева сарадњу са сусједима као подстицај за даљи развој и помоћ земљама да развију радне методе и праксу које су интегрални дио чланства у ЕУ. У контексту помоћи Европске уније путем ИПА (*Instrument for Preaccession Assistance*), Босна и Херцеговина учествује у шест програма: у три билатерална програма прекограничне сарадње са Хрватском, Србијом и Црном Гором, у једном програму прекограничне сарадње са државама чланицама – ИПА Јадрански програм, те у два програма транснационалне сарадње - Југоисточна Европа (ЈЕ) и Медитеран (МЕД). Циљеви ових програма су да подстакну активности ради стимулације привреде, заштите природне и животне средине, повећања социјалне кохезије, јачања капацитета људских потенцијала и заједничких мрежа институција у локалним заједницама,

стварања услова за иновације и предузетништво и одрживи развој. Господин Продановић подвукао је да је прекогранична сарадња у исто вријеме и билатералан и регионалан процес и у том смислу је истакао посебну улогу Централноевропске иницијативе и њене парламентарне димензије као форума за размјену искустава и добре праксе. Парламентарна димензија издваја се својим значајем захваљујући чињеници да су контакти између парламентарца далеко непосреднији и флексибилнији него што је то случај са контактима на нивоу владе. Стога посебну пажњу треба посветити интензивирању међупарламентарних састанака, и на билатералном и на мултилатералном нивоу.

Расправа о односу парламената и цивилног друштва фокусира се на искуства парламентарца из држава чланица ЦЕИ у сарадњи са цивилним сектором. Парламентарци су презентovali искуства својих земаља у укључивању представника цивилног друштва у консултације у вези с важним друштвеним и политичким одлукама. Већина презентованих пракси укључује консултације представника цивилног друштва путем организовања јавних саслушања, а није занемарив ни број оних који су оцијенили да цивилно друштво располаже и стручњацима у разним областима, што може бити вишеструко корисно за парламенте. Учесници су се сагласили да рад парламената мора бити јаван и транспарентан, као и да је потребно континуирано развијати механизме сарадње између цивилног друштва и парламената с циљем подизања свијести грађана о парламентарним процесима.

Поводом ове дискусије, Мехмед Суљкановић презентовао је нека од искустава Парламентарне скупштине БиХ (ПСБиХ) у области сарадње са цивилним друштвом. Најприје је упознао присутне са уставним и законским оквиром за слободно дјеловање организација цивилног друштва у БиХ, а затим и са чињеницом да ПСБиХ путем јавних саслушања пружа представницима цивилног друштва могућност да учествују у процесу консултација прије доношења закона. Надаље, г. Суљкановић је истакао да је рад ПСБиХ у потпуности јаван и да се, у складу с тим, настоји осигурати пуна информисаност у вези с радом парламента. Навео је примјере ажурирања веб-странице ПСБиХ, као и доступност дневних редова, записника, предлога закона, те извјештаја о спроведеним активностима, јавни пренос сједница путем интернета, могућност присуствовања сједницама ПСБиХ. Неке организације цивилног друштва, према ријечима г. Суљкановића, прате рад ПСБиХ на редовној основи и својим активностима дјелују као својеврстан надзорник рада изабраних представника. Однос који се с њима развија је партнерски, упркос чињеници да извјештаји таквих организација често критикују парламентарце. Али, према његовој оцјени, конструктивна критика представља неопходан коректив раду парламента и доприноси дијалогу са цивилним друштвом. Истакао је да су чести и заједнички пројекти ПСБиХ са невладиним организацијама у изради важнијих аката, као што је случај са Стратегијом за борбу против корупције која је рађена у сарадњи са *Transparency Internationalom*. Поред тога, ПСБиХ учествује и у едукацијским програмима невладиних организација с обзиром да бројне организације располажу огромним експертским потенцијалом и у том смислу размјена искустава и преношење знања су обострано корисни. Такође је указао на

значај пројекта „Отворени парламент“, чији је циљ да јавности приближи значај и рад ПСБиХ и захваљујући којем је ову институцију посјетило више хиљада грађана. На крају је оцијенио да је, иако се интеракција ПСБиХ са цивилним друштвом интензивирала, потребно значајније инволвирати цивилно друштво у доношење јавних одлука јер оно даје нове идеје и подиже свијест о горућим друштвеним проблемима. Стога је потребно пронаћи ефикасније методе за искоришћавање потенцијала за креативно рјешавање проблема којим располажу невладине организације. У том смислу, дискусија ПСЦЕИ о овој теми представља одличну прилику за размјену искустава и идеја у погледу сарадње са цивилним друштвом.

У току засједања ПСЦЕИ одржани су и састанци три општа комитета: Комитета за политичке и унутрашње послове, Комитета за економске послове и Комитета за културу. Том приликом изабрана су нова руководства и изражено опредјељење за интензивирање рада општинских комитета у наредном периоду путем чешћег организовања сусрета. Изабрани су и чланови Поткомитета за односе са међународним и регионалним парламентарним организацијама (Паја Момчилов из Србије, Аурел Вајнер из Румуније, Мирела Холу из Хрватске и Алдо ди Бјађо из Италије).

Чланови Парламентарне скупштине ЦЕИ су као закључке засједања усвојили завршни документ који се налази у прилогу овог извјештаја.

Извјештај припремила:

Едина Хрњић
секретар Делегације

Одобрио:

Мехмед Суљкановић
предсједавајући Делегације

Достављено:

- колегијумима оба дома Парламентарне скупштине БиХ
- Комисији за спољне послове Представничког дома ПСБиХ
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа ПСБиХ
- Делегацији у Парламентарној димензији Централноевропске иницијативе
- Колегијуму Секретаријата ПСБиХ
- а/а